

МУЛЬТИЛІНГВАЛЬНА ОСВІТА
Кафедра англійської філології
Гуманітарно-педагогічний факультет

<i>Лектор</i>	Дьоміна Вікторія Володимирівна
<i>Семестр</i>	3
<i>Освітньо-науковий ступінь</i>	Третій
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	5
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	40 (20 год лекцій, 20 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Професійна підготовка високоякісного спеціаліста, поряд з іншим, передбачає розвиток культури критичного та креативного мислення, яке допомагає ефективно спілкуватися та вести науковий діалог. Вивчення дисципліни «Мультилінгвальна освіта» сприяє формуванню полікультурної, багатомовної особистості, спроможної спілкуватися в умовах міжкультурної комунікації.

Дисципліна «Мультилінгвальна освіта» має міждисциплінарний характер, оскільки ґрунтується на історії України, сучасної української літературної мови, загального мовознавства, педагогіки, дидактики.

Метою викладання навчальної дисципліни «Мультилінгвальна освіта» є: формування та вдосконалення навиків спілкування в полілінгвальних та полідіалектних регіонах України; підготувати аспірантів до педагогічної діяльності в ситуації тісного контактування носіїв різних мов; забезпечити засвоєння аспірантами системи базових принципів, методів та прийомів викладання в мультилінгвальній ситуації.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – система принципів, методів, прийомів та засобів педагогічної діяльності в полілінгвальному середовищі.

Теми лекцій:

Тема 1. Можливості впровадження багатомовної освіти в Україні. Типи двомовної й багатомовної освіти та їхні характеристики.

Тема 2. Оцінювання готовності закладів освіти до реалізації програм багатомовної освіти

Тема 3. Планування роботи закладу щодо запровадження багатомовної освіти

Тема 4. Моніторинг програм на рівні закладу освіти. Моніторинг експериментального дослідження багатомовної освіти.

Тема 5. Особливості програм на рівні закладів дошкільної освіти.

Тема 6. Особливості програм на рівні закладів середньої освіти

Тема 7. Зміст багатомовної компетентності

Тема 8. Технології, методи та прийоми багатомовної освіти в закладах дошкільної освіти

Тема 9. Технології, методи та прийоми багатомовної освіти в закладах загальної середньої освіти

Тема 10. Результати реалізації моделей програм багатомовної освіти

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

Тема 1. Полімовність з-поміж проблем англійського мовознавства

Тема 2. Проблема вивчення полідіалектності.

Тема 3. Загальні засади викладання в полімовному і полідіалектному середовищі.

Тема 4. Опора на взаємодію діалектів і літературної мови в лінгводидактиці.

Тема 5. Суржик у мовленні школярів (студентів).

Тема 6. Моделі мультилінгвальної освіти в Україні

Тема 7. Мультилінгвальність як інновація у навчанні

Тема 8. Методичні рекомендації щодо застосування загальних методичних прийомів та засобів мультилінгвізму або білінгвізму при вивченні окремих предметів

Тема 9. Принципи мультилінгвальної освіти в сучасних вищих навчальних закладах.

Тема 10. Нормативно-правова база щодо регулювання мовної освіти в Україні

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник. Житомир : ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021, 100 с.
2. Успішні практики багатомовної освіти в Україні / кол. авт., за ред. А. О. Панченкова – К.:Ваіте, 2020
3. *Гарькавець С. О., Волченко Л. П.* Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення : навчально-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 91 с.
4. Добра практика багатомовної освіти й навчання мовами меншин, Видавництво Ради Європи F-67075 Strasbourg Cedex, 2020
5. Закон України “Про освіту” Відомості Верховної Ради України від
6. *Болотова А. К., Жуков Ю. М.* Психологія комунікації. М. : Litres, 2020.
7. Вчителі та освітнє середовище: крос-культурна перспектива,(ред. О.Заболотна,С. Щудло).Дрогобич УАДО і ТзОВ «Трек- ЛТД», 2020. 228с.
8. Регіональна школа педагогічної майстерності. Педагогічний стартап – 2019 / за заг. ред. С. О. Жерліцина / упоряд. І. І. Цимбал, С. О. Жерліцин, Л. М. Михайлова. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 326 с.
9. *Резников Е. Н.* Психологія етнічного обшчення. М. : Изд-во Института психологии РАН, 2019. 178 с.
10. *Волков Б. С., Волкова Н. В., Орлова Е. А.* Психологія обшчення: педагогіческое обшчение. Учебник для СПО. М. : Изд-во Юрайт, 2018. 333 с.
11. 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179).

Допоміжна література:

1. Бондаренко Н. Методи навчання української мови крізь призму компетентнісного підходу / Н.Бондаренко // Дивослово. – 2013. – № 12. – С. 2-7

2. Кучеренко І. А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі: теорія і практика: монографія / І.А.Кучеренко. – Умань: Видавець ФОП Жовтий О.О., 2014. – 420 с
3. Матвіяс І. Г. Діалектна основа словозміни в українській мові / І. Г. Матвіяс // Мовознавство. – 2006. – № 5. – С. 52–65.
4. Остапенко Н.М., Симоненко Т.В., Руденко В.М. Технологія сучасного уроку рідної мови / Н.М. Остапенко, Т.В.Симоненко, В.М.Руденко. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 245 с.
5. Рябець Л. В. Діалектний текст – важливе навчальне джерело в курсі «Українська діалектологія» / Л.В. Рябець // Діалекти в синхронії та діахронії: текст як джерело лінгвістичних студій. – К., 2015. – С. 332–336
6. Богдзевич А., Иванова О., Назина А., Степанов М. Тренер – група – семінар: Другой путь образования молодежи – Берлин, МитОст, 2009. – 138 с.
7. Council of Europe Charter on Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education. Recommendation CM/Rec(2010)7 and Explanatory Memorandum: – Strasbourg: Council of Europe Publishing, October, 2010. – Section 1, Art. 2a).
8. Посібник для тренерів неформальної освіти, Київ, 2015
9. Кучай Т. П. Моделі підготовки майбутніх учителів початкових класів у країнах ЄС, США та Канади: навч. посіб. Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2013.
10. Антошкіна Л. І., Красовська Г. М., Сигеда П. І., Сухомлинов О. М. Соціолінгвістика : Навчальний посібник. / Л. І. Антошкіна, Г. М. Красовська, П. І. Сигеда, О. М. Сухомлинов. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд.», 2007. – 360 с.
11. Беликов В. И., Крысин Л. П. Социолнгвистика: Учебник для вузов.– М: Рос. гос. гуманит. ун-т, 2001. – 439 с.
12. Бікова Н. М. Типи мовної поведінки в мультилінгвальній ситуації : автореф. дис ... канд.філол. наук: 10.02.15 / Н. М. Бікова. – Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2006. – 20 с.
13. Бурда Т. Мовна поведінка особистості в умовах українсько-російського білінгвізму (молодіжне середовище м. Києва) : автореф. дис ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Т. Бурда. – НАН України. Ін-т укр. мови. – К., 2002. – 22 с.
14. Зограф Г. А. Многоязычие // Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990. – С. 303.
15. Котигоренко В. Етнічні протиріччя і конфлікти в сучасній Україні: політологічний концепт. – К., 2004.
16. Мацюк Г. Прикладна соціолінгвістика. Питання мовної політики : навч. посіб. / Г. Мацюк. – Львів : ВЦ ЛНУ імені І. Франка, 2009. – 212 с.
17. Скляр В. Асиміляція та освітній рівень, або Дещо про типи мовної поведінки українців / В. Скляр // Урок української. – 2008. – №1–2.
18. Українська мова. Енциклопедія. – 3-є вид. зі змінами і доповненнями. – К.: Українська енциклопедія імені М. П. Бажана, 2007. – 856 с